



ČESKÁ REPUBLIKA  
ROZSUDEK  
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D. v právní věci

žalobkyně: A.  
IČ: X  
sídlem X

zastoupené JUDr. Emil Flegel, advokát  
sídlem K Chaloupkám 3170/2, 106 00 Praha 10

proti  
žalovanému: Krajský úřad Jihomoravského kraje  
sídlem Žerotínovo nám. 449/3, 601 82 Brno

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 8. 2023, č. j. JMK 123778/2023,  
sp. zn. S-JMK 73961/2023/OD/Kš,

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 16. 8. 2023, č. j. JMK 123778/2023, sp. zn. S-JMK 73961/2023/OD/Kš, **se ruší** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Rozhodnutí Městského úřadu Kuřim, kanceláře úřadu, ze dne 22. 3. 2023, č. j. MK/16287/23/KÚ, sp. zn. S-MK/49254/22/KÚ/83JK, **se ruší**.
- III. Žalovaný je povinen uhradit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku **15 342 Kč** ve lhůtě 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobkyně JUDr. Emila Flegela, advokáta, sídlem K Chaloupkám 3170/2 , 106 00 Praha 10.

Odůvodnění:

## I. Vymezení věci

1. Žalobou podanou ke Krajskému soudu v Brně (dále též „krajský soud“) se žalobkyně domáhala zrušení v záhlaví citovaného rozhodnutí žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný zamítl její odvolání a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Kuřim, kanceláře úřadu (dále jen „prvostupňový orgán“ či „správní orgán I. stupně“), ze dne 22. 3. 2023, č. j. MK/16287/23/KÚ, sp. zn. S-MK/49254/22/KÚ/83JK (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“ či „rozhodnutí správního orgánu I. stupně“ či „rozhodnutí o přestupku“).
2. Rozhodnutím správního orgánu I. stupně byla žalobkyně uznána vinnou ze spáchání přestupku provozovatele vozidla podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterého se měla dopustit tím, že jako provozovatel vozidla (motocyklu) tov. zn. Honda, RZ: X, v rozporu s § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu nezajistila, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem. Podle zjištěného skutkového stavu věci bylo dne 26. 5. 2022 v 15:26 hod. na pozemní komunikaci ulice Zámecká v obci Kuřim, v místě určeném GPS souřadnicemi 49°17.7306'N, 16°31.3807'E, ve směru jízdy z Kuřimi na obec Jinačovice, automatizovaným technickým prostředkem zjištěno, že neznámý řidič v úseku s nejvyšší dovolenou rychlostí 50 km/h s daným vozidlem překročil nejvyšší dovolenou rychlost jízdy, jelikož mu byla naměřena okamžitá rychlost 69 km/h, resp. 66 km/h po odečtení odchylky měřicího zařízení  $\pm 3$  km/h. Tímto jednáním řidič vozidla, který není znám, porušil § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu, v důsledku čehož naplnil znaky přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 4 téhož zákona.
3. Za uvedený přestupek uložil prvostupňový orgán žalobkyni podle § 35 písm. b) a § 46 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s § 125f odst. 4 a § 125c odst. 5 písm. g) zákona o silničním provozu, pokutu 1 500 Kč. Současně byla žalobkyni rozhodnutím správního orgánu I. stupně uložena povinnost k náhradě nákladů správního řízení v paušální částce 1 000 Kč.

## II. Napadené rozhodnutí

4. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný shrnul obsah správního spisu a průběh řízení o přestupku. Poté přezkoumal zákonnost a správnost prvostupňového rozhodnutí a vyjádřil se k jednotlivým odvolacím námitkám.
5. Žalovaný mj. konstatoval, že vydání rozhodnutí o přestupku předcházela žalobkyni adresovaná výzva prvostupňového orgánu ve smyslu § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu. V reakci na výzvu sice žalobkyně ve stanovené lhůtě neuhradila určenou částku, nicméně sdělila, že dané vozidlo v inkriminovaný okamžik řídila J. T., s trvalým pobytem na adrese X Spojené státy americké (USA). Nato správní orgán I. stupně žalobkyni dodatečně vyzval k doplnění data narození sděleného řidiče. Jelikož však žalobkyně požadované údaje ani po uplynutí lhůty nedoplnila, prvostupňový orgán věc přestupku neznámého řidiče odložil.
6. K námitce žalobkyně pak žalovaný uvedl, že správní orgán projedná přestupek provozovatele vozidla teprve tehdy, učiní-li nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku (tj. řidiče vozidla). Vzhledem k tomu, že žalobkyní označená osoba byla

cizinec a žalobkyně na dodatečnou výzvu prvostupňového orgánu nesdělila kompletní údaje o osobě řidiče, správní orgán I. stupně nepochybil, jestliže zahájil řízení o přestupku provozovatele vozidla podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu.

7. Svou úvahu žalovaný podpořil judikaturou Nejvyššího správního soudu, dle níž se pro pátrání po pachatelích přestupků zdržujících se v zahraničí uplatní mírnější požadavky. Správní orgány nejsou povinny provádět rozsáhlé pátrání po pachatelích přestupků za plného využití veškerých dostupných nástrojů, jelikož jejich možnosti při vyhledávání osob žijících v cizině a případném následném správním řízení jsou značně omezené. Zároveň nedostupnost označené osoby žijící v cizině výrazným způsobem ztěžuje možnost obstarání přesvědčivých důkazů. Z toho důvodu v případě nedostupnosti osoby žijící v zahraničí je namístě právě využití institutu odpovědnosti provozovatele vozidla, jenž subsidiárně na bázi objektivní odpovědnosti umožňuje místo řidiče vozidla postihovat jeho provozovatele.
8. Vzhledem k tomu, že žalobkyně sdělila jako řidiče osobu, jíž se spáchání přestupku nepodařilo prokázat, byly splněny podmínky pro zahájení řízení o přestupku provozovatele vozidla.

### III. Žaloba

9. Žalobkyně má napadené rozhodnutí za nezákonné, neboť nebyly splněny nezbytné podmínky pro zahájení řízení o přestupku provozovatele vozidla.
10. Zdůraznila, že aby mohl prvostupňový orgán zahájit řízení o přestupku provozovatele vozidla, musí nejprve učinit nezbytné kroky ke zjištění skutečného pachatele přestupku. Teprve pokud nelze přestupce zjistit, lze uvažovat o odpovědnosti provozovatele vozidla. To potvrzuje i judikatura Nejvyššího správního soudu, jež dovodila, že mají-li správní orgány na základě označení řidiče provozovatelem či jiných skutkových okolností reálnou příležitost zjistit přestupce, musí se o to pokusit.
11. V řešené věci přitom prvostupňový orgán znal jméno, příjmení i adresu trvalého pobytu řidiče vozidla v době přestupku. Třebaže správní orgán neznal datum narození pachatele přestupku, měl na základě sdělených údajů reálnou možnost přestupce kontaktovat, což neučinil. Znalost data narození není podmínkou pro to, aby správní orgán mohl přestupce zkontaktovat, resp. jeho neznalost správnímu orgánu nebrání v zaslání výzvy ve smyslu § 125h zákona o silničním provozu. Výzva k podání vysvětlení adresovaná označenému řidiči přitom představuje základní podmínku pro učinění nezbytných kroků vedoucích ke zjištění pachatele přestupku.
12. Jelikož správní orgány rezignovaly na možnost zjistit pachatele přestupku, nebyly dány zákonné podmínky pro zahájení řízení s provozovatelem vozidla a obě správní rozhodnutí byla vydána nezákonně. Žalobkyně proto navrhla, aby je krajský soud zrušil. Současně požádala též nahradit náklady soudního řízení.

### IV. Vyjádření žalovaného a replika žalobkyně

13. Ve **vyjádření** ze dne 21. 11. 2023 žalovaný zdůraznil, že s podanou žalobou nesouhlasí a navrhl její zamítnutí. Připomněl, že žalobkyně jako řidiče vozidla označila osobu žijící v USA, přičemž neuvedla datum jejího narození. Správní orgán I. stupně tudíž neměl možnost sdělenou osobu řidiče vylustrovat v základních registrech tak, aby nebyla zaměnitelná s jinou osobou. Je přitom povinností provozovatele vozidla znát úplné, správné a aktuální údaje o osobě, jíž své vozidlo svěřil. Za situace, kdy správní orgán I.

stupně nedisponoval kompletními údaji o osobě řidiče, mohl zahájit řízení o přestupku provozovatele vozidla.

14. V rámci **repliky** ze dne 29. 11. 2023 žalobkyně setrvala na své dosavadní argumentaci, přičemž odkázala na judikaturu správních soudů v otázce doručování výzvy k podání vysvětlení osobám žijícím v zahraničí (zejména rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2021, č. j. 5 As 141/2019-22). Skutečnost, že se adresa pobytu sděleného řidiče nachází mimo území ČR, ještě nezavazuje správní orgány povinnosti pokusit se takového řidiče kontaktovat.
15. Jestliže je řidič vozidla cizinec, neprochází registrem obyvatel ani jinou českou databází, proč by uvedení data narození nebylo správním orgánům k ničemu užitečné. Správní orgány mohly i bez znalosti data narození doručit sdělenému řidiči výzvu k podání vysvětlení. Procesně snazší postup v podobě postihu provozovatele vozidla nelze při znalosti kontaktních údajů pachatele přestupku akceptovat.

#### V. Skutečnosti zjištěné ze správního spisu

16. Na základě oznámení o podezření ze spáchání přestupku Městskou policií Kuřim ze dne 27. 5. 2022 doplněného o fotodokumentaci místa přestupkového jednání vyzval prvostupňový orgán žalobkyni jako provozovatele vozidla (tehdy jím byla společnost Smart Coatings, s.r.o., IČ 08925631) podle § 125h zákona o silničním provozu, aby uhradil určenou částku či sdělil totožnost řidiče vozidla v době přestupku. Této možnosti provozovatel využil a v reakci na výzvu uvedl, že předmětné vozidlo v okamžiku spáchání přestupku řídila paní J. T. mající trvalý pobyt na adrese X Spojené státy americké. Zcela totožnou adresu pak provozovatel vozidla uvedl i jako adresu pro případné doručování písemností.
17. Po sdělení totožnosti řidiče zaslal správní orgán I. stupně provozovateli vozidla přípis ze dne 1. 8. 2022, č. j. MK/70153/22/KÚ, jímž jej vyzval k doplnění sdělených údajů, neboť uvedené údaje jsou z důvodu chybějícího data narození řidiče nedostatečné pro identifikaci konkrétní osoby. Na dodatečnou výzvu provozovatel vozidla nijak nereagoval a chybějící údaje nedoplnil. Z toho důvodu prvostupňový orgán věc přestupku řidiče usnesením odložil a zjišťováním pachatele přestupku se dále nezabýval.
18. Posléze příkazem ze dne 3. 8. 2022 zahájil s žalobkyní řízení o přestupku provozovatele vozidla. Proti příkazu podala žalobkyně odpor, v rámci kterého poskytla již dříve uvedené údaje o řidiči vozidla. Navíc však sdělila též poslední doručovací adresu řidiče v ČR (X) a jeho datum narození (X).
19. Po podání odporu prvostupňový orgán prověřoval údaje o označeném řidiči vozidla (doručovací adresu i adresu pobytu v USA z veřejně dostupných mapových podkladů), z čehož vyplynulo, že obě adresy existují (ulice X). Dále v součinnosti s Policií ČR prvostupňový orgán zjišťoval, zda označená osoba řidiče vozidla překročila hranice ČR či Schengenského prostoru, což cizinecká policie nepotvrdila. Stejně tak prvostupňový orgán prověřil tuto osobu v registru obyvatel, ovšem ani tam nebyla existence osoby potvrzena. Kromě toho též prvostupňový orgán zjistil a doložil výpisem z veřejného rejstříku, že došlo ke změně obchodní firmy provozovatele vozidla (nově společnost A. , IČ X a sídla provozovatele). Poté vydal správní orgán I. stupně prvostupňové rozhodnutí, proti němuž podala žalobkyně blanketní odvolání, jež na následnou výzvu

doplnila. O odvolání žalovaný rozhodl napadeným rozhodnutím, které je v současnosti předmětem přezkumu krajským soudem.

## VI. Posouzení věci krajským soudem

20. Krajský soud předně posoudil splnění podmínek řízení, přičemž dospěl k závěru, že žaloba byla podána ve lhůtě podle § 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a jedná se o žalobu přípustnou (zejm. § 65, § 68, § 70 s. ř. s.).
21. V souladu s § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s. přezkoumal soud napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházejícího jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Při zjišťování skutkového stavu krajský soud vycházel ze správního spisu předloženého žalovaným.
22. Krajský soud ve věci rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 ve spojení s § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. bez nařízení ústního jednání.
23. Po vyhodnocení žalobních námitek shledal krajský soud žalobu **důvodnou**.
24. Meritem nyní řešené věci je posouzení otázky, zda byly splněny zákonné podmínky pro zahájení řízení o přestupku provozovatele vozidla. Žalobkyně je přesvědčena, že prvostupňový orgán neučinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, pokud se i přes znalost jména, příjmení a adresy trvalého pobytu osoby řidiče v době spáchání přestupku nepokusil řidiče kontaktovat.
25. Podle § 125f odst. 1 a 5 platí: *„Provozovatel vozidla se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.“*  
*„Obecní úřad obce s rozšířenou působností přestupek podle odstavce 1 projedná, pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, jehož znaky porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje, a a) nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo b) řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno.“*
26. Pokud se týče výkladu pojmu *nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku* obsaženého v citovaném ustanovení, zdejší soud podotýká, že zákon o silničním provozu (ani jiný právní předpis) obsah daného pojmu nijak nedefinuje a blíže nespecifikuje, jaké konkrétní úkony a činnosti je správní orgán za účelem zjištění skutečného pachatele přestupku povinen činit. Problematické provádění nezbytných kroků směřujících ke zjištění přestupce však ve své judikatuře opakovaně věnoval pozornost Nejvyšší správní soud, který se smyslem a mezemi pátrací činnosti správních orgánů při odhalování pachatelů dopravních přestupků detailně zabýval. Jelikož se pak účastníci řízení v řešené věci ve svých podáních výslovně dovolávají řady judikатурních závěrů a nalézají v nich oporu pro svá (odlišná) stanoviska, považuje krajský soud za vhodné alespoň stručně předesílit základní judikатурní rámec stran povinnosti správních orgánů pokusit se před zahájením řízení s provozovatelem vozidla zjistit skutečného pachatele přestupku.
27. Pro tyto účely lze dobře využít např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 12. 2020, č. j. 2 As 303/2020-24, v němž tento soud poskytl shrnující pohled na uvedenou

problematiku a přehledně zrekapituloval i relevantní judikaturu. V citovaném rozsudku Nejvyšší správní soud mj. uvedl, že: „*odpovědnost provozovatele vozidla je objektivní, za pouze výslovně vymezené správní delikty a je subsidiární vůči odpovědnosti řidiče za přestupek*“ (viz např. i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2014, č. j. 1 As 131/2014-45). Dále pak s odkazem na svůj předchozí rozsudek ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015-46, připomněl, že: „*[...] při výkladu a aplikaci § 125f zákona o silničním provozu nelze ztrácet ze zřetele smysl a účel úpravy správního deliktu provozovatele vozidla, jímž bylo postihnout problematiku osoby blízké. [...] Cílem zavedení úpravy správního deliktu provozovatele vozidla bylo, aby zmíněná delikt ní jednání nezůstala nepotrestána a aby za ně v případě nezjištění totožnosti pachatele odpovídal provozovatel vozidla, kterému byla § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu stanovena povinnost zajistit, aby při užití vozidla byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích.*“

28. V této souvislosti však kasační soud vysvětlil, že by bylo zjevně proti smyslu úpravy správního deliktu (dnes přestupku – pozn. krajského soudu) provozovatele vozidla: „*vyžadovat po správních orgánech rozsáhlé kroky směřující k určení totožnosti přestupce, nemají-li pro takové zjištění potřebné indicie a případné označení řidiče provozovatelem vozidla k výzvě podle § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu zjevně nevede, resp. nemůže vést k nalezení a usvědčení pachatele přestupku.*“ Na druhou stranu, pokud budou mít správní orgány (ať již na základě oznámení řidiče provozovatelem vozidla či jiných skutkových okolností) reálnou příležitost přestupce zjistit, musí se o to pokusit (srov. zde např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015-46, ze dne 3. 5. 2017, č. j. 3 As 61/2016-44, ze dne 9. 10. 2019, č. j. 2 As 346/2018-22, či ze dne 5. 11. 2021, č. j. 5 As 353/2020-26; rozsudky Nejvyššího správního soudu jsou dostupné na [www.nssoud.cz](http://www.nssoud.cz)).
29. Současně platí, že každý případ je třeba posuzovat individuálně při zohlednění jeho konkrétních skutkových a procesních okolností. Je nezbytné důsledně odlišovat případy, které prokazatelně naplňují znaky obstrukčního jednání provozovatele vozidla od případů, v nichž ke zneužití práv zjevně nedochází (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2016, č. j. 6 As 73/2016-40, ze dne 23. 11. 2016, č. j. 2 As 249/2016-39, či též ze dne 13. 4. 2017, č. j. 10 As 324/2016-46). Jak přitom konstatoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 3. 5. 2017, č. j. 3 As 61/2016-44: „*nekontaktnost, oprávněné odepření výpovědi atd. na straně označené osoby brání zjištění skutečností odůvodňujících zahájení přestupkového řízení proti konkrétní osobě, jde k tíži provozovatele vozidla. Tomu samozřejmě musí předcházet reálná snaha správního orgánu o ztotožnění osoby podezřelé z přestupku, má-li k tomu správní orgán nezbytné indicie [...].*“
30. V nyní projednávané věci není sporu o tom, že žalobkyně na výzvu správního orgánu I. stupně ve smyslu § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu sdělila jméno, příjmení a zahraniční adresu trvalého pobytu řidiče v době spáchání přestupku (označenou adresu žalobkyně potvrdila i jako adresu kontaktní). Sporné je pouze to, zda tyto údaje samy o sobě postačují k tomu, aby správní orgán I. stupně mohl osobu řidiče kontaktovat a doručit jí výzvu k podání vysvětlení, anebo je naopak nezbytné trvat na doplnění dalších identifikačních údajů, na jejichž základě bude možné řidiče spolehlivě identifikovat a následně kontaktovat.
31. Na tomto místě krajský soud konstatuje, že po stránce skutkových okolností se zcela totožnou věcí (pouze s výjimkou státu, ve kterém má označený řidič pobývat – Rumunsko namísto USA) zabýval Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 12.

11. 2021, č. j. 5 As 141/2019-22. S ohledem na komplexní pojetí řešení problematiky a značnou přiléhavost závěrů vyslovených Nejvyšším správním soudem ve shora citovaném rozsudku na případ žalobkyně se krajský soud rozhodl ocitovat rozhodné pasáže tohoto rozsudku (body 24 až 26) ve svém nynějším rozsudku v nezkrácené podobě.

*„V posuzovaném případě sdělil stěžovatel správnímu orgánu I. stupně toliko jméno, příjmení a adresu pobytu řidiče v zahraničí. Ačkoliv označení osoby pobývající v zahraničí za pachatele přestupku jistě patří mezi hojně využívané obstrukční postupy, jak připomněl i krajský soud, nelze bez dalšího každý případ, kdy provozovatel označí za pachatele přestupku osobu pobývající v zahraničí, považovat za obstrukci. Ani v tomto případě nelze pouze na základě toho, že stěžovatel neposkytl datum narození označeného cizince, resp. tvrdil, že toto datum nezná a nemá již možnost ho zjistit, usuzovat, že se muselo nutně jednat o obstrukční praktiku, ostatně ani z rozhodnutí správních orgánů nevyplývá, že by považovaly daný postup stěžovatele za obstrukční, uvádějí pouze, že na základě sdělených informací nebylo možné označeného řidiče vozidla jednoznačně identifikovat. Za dané situace tedy byl správní orgán I. stupně povinen učinit alespoň základní úkony směřující k identifikaci označené osoby a k jejímu kontaktování, mezi takové úkony obvykle patří dohledání údajů o dané osobě v dostupných databázích, je-li to možné, a rovněž pokus o kontaktování řidiče za použití údajů, které poskytl provozovatel vozidla.“*

*„Nelze souhlasit s tím, že by správní orgán své povinnosti dostál již tím, že stěžovatele opakovaně vyzval ke sdělení data narození přestupce. Na základě poskytnutých údajů skutečně nebylo možné provést vyhledávání v dostupných databázích, neboť k tomu je obvykle zapotřebí kromě jména a příjmení osoby rovněž její datum narození nebo rodné číslo, popřípadě číslo některého dokladu. Nelze však opomenout, že stěžovatel sdělil správnímu orgánu I. stupně nejen jméno a příjmení, ale i kontaktní adresu tvrzeného řidiče vozidla. Skutečnost, že se tato adresa nachází v Rumunsku, sama o sobě nic nemění na tom, že správní orgán I. stupně nepochybně měl možnost pokusit se přestupce kontaktovat, což však neučinil, a nelze tedy uzavřít, že vyvinul dostatečné úsilí ke zjištění pachatele přestupku.“*

*„Uvádí-li krajský soud v dané souvislosti, že sdělenou adresu nebylo možné ověřit v evidenci, nelze než uzavřít, že to ještě nevylučuje možnost pokusit se na tuto adresu řidiči doručovat, ostatně korespondenční adresa nemusí nutně souhlasit s adresou pobytu evidovanou v databázi. Úvaha krajského soudu o tom, že není vyloučeno, že se na dané adrese nachází více osob téhož jména, je pak pouhou spekulací. Nepochybně lze souhlasit s tím, že by provozovatel vozidla měl vědět, komu své vozidlo svěří, to však nemůže správní orgán zcela zprostit povinnosti vyvinout alespoň elementární úsilí za účelem zjištění a potrestání skutečného pachatele přestupku. Rovněž lze upozornit na to, že ze spisové dokumentace vyplývá, že se správní orgán I. stupně zaměřil v podstatě výhradně na zjištění data narození přestupce (dle přípisů zaslaných stěžovateli sice jejich přílohou byl tiskopis pro podání vysvětlení, ten však není ve spise přiložen a soud tedy může vycházet toliko ze samotných přípisů, v nichž správní orgán I. stupně výslovně požaduje především sdělení data narození řidiče a adresy jeho trvalého pobytu či popřípadě korespondenční adresy, kterou mu však stěžovatel sdělil). Znalost data narození přestupce však nelze považovat za nutnou podmínku pro to, aby správní orgán mohl přistoupit k pokusu zjistit další údaje o pachateli přestupku či aby se jej pokusil kontaktovat. Například v rozsudku ze dne 28. 3. 2019, č. j. 9 As 445/2017-21, Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že správní orgán pochybil, pokud se nepokusil ztotožnit osobu označenou provozovatelem vozidla za pachatele přestupku v situaci, kdy mu provozovatel*

*vozidla sdělil toliko jméno, příjmení a údaj o zaměstnavateli dané osoby. Sdělení data narození řidiče nepochybně je vhodné, neboť umožňuje správnímu orgánu využít jemu přístupné databáze, jeho případné nesdělení však správní orgán nezprošťuje povinnosti pokusit se řidiče ztotožnit a kontaktovat na základě dalších poskytnutých informací. Jak Nejvyšší správní soud uvedl v již zmiňovaném rozsudku ze dne 5. 11. 2021, č. j. 5 As 353/2020-26, k potrestání provozovatele vozidla na základě objektivní odpovědnosti však nelze přistupovat automaticky, při první obtíži spojené s kontaktováním (pravděpodobného) řidiče daného vozidla, nejde-li o obstrukční jednání samotného provozovatele.“*

32. Krajský soud dodává, že žalovaným odkazovaná judikatura v podobě rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 6. 2020, č. j. 4 As 450/2019-36, není na případ žalobkyně přílehlavá, neboť vychází z podstatně odlišných skutkových okolností. V daném rozsudku totiž Nejvyšší správní soud řešil, zda je z hlediska naplnění podmínky nezbytných kroků ke zjištění pachatele přestupku nutné *opakované* zasílání zásilek do zahraničí. Přitom dospěl k závěru, že opakované zasílání výzev nekontaktní osobě má za následek zbytečné průtahy v řízení, pročez podmínku nezbytných kroků splňuje zaslání i jen jediné nedoručené výzvy k podání vysvětlení. V nyní posuzované věci však k takové situaci nedošlo, neboť žádná výzva označenému řidiči za účelem podání vysvětlení zaslána nebyla. Nejde tedy o situaci, že si označený řidič zásilku nepřevzal, a bylo by tudíž třeba uvažovat o dalším postupu s ohledem na jeho nekontaktnost (tj. nedostupnost).
33. Zdejší soud konstatuje, že uvedení jména, příjmení a přesné adresy trvalého pobytu řidiče (byť se daná adresa nachází v zahraničí) představuje ve vzájemné kombinaci údaje zcela dostatečné k tomu, aby se správní orgán pokusil řidiče obeslat. Jinými slovy řečeno, pro účely zaslání výzvy k podání vysvětlení není znalost data narození řidiče nezbytně nutná. Lze proto uzavřít, že správní orgán I. stupně pochybil a neučinil potřebné kroky ke zjištění pachatele přestupku, jestliže při znalosti uvedených údajů ke kontaktování žalobkyní sděleného řidiče nepřistoupil a místo toho věc přestupku řidiče usnesením odložil. Bezpodmínečné trvání na uvedení data narození řidiče nebylo za dané situace opodstatněné, neboť již dříve poskytnuté informace k identifikaci osoby řidiče plně postačovaly. Krajský soud proto přisvědčil žalobkyni, že v řešené věci nebyly splněny podmínky pro zahájení řízení o přestupku provozovatele vozidla ve smyslu § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu a subsidiární odpovědnost provozovatele vozidla byla dovozena předčasně. Poněvadž žalovaný v napadeném rozhodnutí nesprávný postup správního orgánu I. stupně aproboval, zatížil své rozhodnutí vadou nezákonnosti.
34. Pro úplnost zdejší soud dodává, že na výše uvedeném nemohou nic změnit ani indicie opatřené prvostupňovým orgánem po podání odporu proti příkazu, jímž bylo zahájeno řízení o přestupku provozovatele vozidla. Tyto podklady (tj. mapové podklady, údaje z registru obyvatel, vyjádření Policie ČR atd.), z nichž správní orgán I. stupně dovozoval nekontaktnost označeného řidiče, shromáždil prvostupňový orgán až po odložení věci vůči neznámému řidiči vozidla. Ale ani z pohledu případné zpětné konvalidace úsudku prvostupňového orgánu o případném „obstrukčním“ charakteru sdělených údajů o řidiči vozidla tyto indicie neobstojí. Adresa označeného řidiče v USA je podle podkladů ve spisu adresou existující, přičemž ostatní dokumenty jednoznačně neprokazují, že by označená osoba nemohla existovat a pohybovat se v době spáchání přestupkového jednání na místě činu. Jinými slovy řečeno, nejde tu o situaci zcela zjevně šikanózního postupu provozovatele vozidla, a ani při bližším zkoumání nelze vyloučit možnost, že

tato osoba mohla řídit předmětné vozidlo žalobkyně. V případě pochybností o jednoznačném šikanózním charakteru označení řidiče vozidla je správní orgán povinen provést nezbytné kroky k objasnění podezření ze spáchání přestupku označeným řidičem vozidla.

## VII. Závěr a náklady řízení

35. Pro uvedené důvody shledal zdejší soud žalobu důvodnou, pročez napadené rozhodnutí, jakož i rozhodnutí o přestupku, které je stíženo zcela totožnou vadou, zrušil a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení. V něm jsou správní orgány vázány právním názorem krajského soudu vyjádřeným výše (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
36. O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., dle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, jenž měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V řešené věci byla žalobkyně úspěšná, a proto má právo na náhradu nákladů řízení. Žalobkyni vznikly náklady řízení (i) za zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč a dále (ii) náklady v souvislosti se zastoupením advokátem. Dle soudního spisu učinil zástupce žalobkyně v řízení prokazatelně celkem tři úkony právní služby spočívající v a) převzetí a přípravě zastoupení, b) podání žaloby a c) sepsání repliky v sazbě 3 100 Kč za jeden úkon (celkem 9 300 Kč). Dále mu náleží náhrada hotových výdajů v sazbě 300 Kč za jeden úkon (celkem 900 Kč). Poněvadž zástupce žalobkyně soudu prokázal, že je plátcem DPH, navýšil krajský soud odměnu za zastupování žalobkyně o částku připadající na tuto daň. Celkově tedy náleží žalobkyni náhrada nákladů řízení ve výši 15 342 Kč, kterou je žalovaný povinen uhradit žalobkyni za podmínek uvedených ve výroku III. tohoto rozsudku.

## Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 26. listopadu 2024

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D. v. r.  
samosoudce

